

De spanning van een beginnend imker

Beginnend imker, het ligt al heel wat jaartjes achter me maar ik kan me veel dingen nog goed herinneren. Bovendien heb ik alle ervaringen in schriften genoteerd en bij het doorlezen daarvan komt alles weer tot leven. Het ongedurig wachten op geschikt weer om eindelijk je volken te inspecteren. Nou ja, inspecteren was wel een groot woord.

Nieuwsgierigheid bevredigen past beter, maar toch! Grappig eigenlijk, tot op de dag van vandaag is die spanning bij de eerste inspectie gebleven. Vooraf nogmaals controleren of alles voor de onderneming aanwezig is. Schraapbeitel, een goed smeulende beroker, plantespuit met water en niet te vergeten een paar nat gemaakte doeken om daarmee de raten te bedekken die niet worden nagezien. Een drieramer paraat om de buitenste raten in op te bergen zodat er ruimte ontstond voor de overige raten. En vervolgens het inspecteren zelf. Raat voor raat uit de kast.

Proberen te schatten hoeveel voer nog aanwezig is en het ontzegelen van wat voer rond het broed. Het broed bevond zich merendeels aan de voorzijde van de raten. Nauwkeurig werd geschat hoeveel open en gesloten broed er aanwezig is en hoeveel vers stuifmeel. Al die gegevens kwamen in een schrift en werden later 'in het net' overgeschreven. Bij geschikt weer, twee weken later, hetzelfde ritueel. Intens genieten was het. Wat verder in het seizoen attent zijn op de eerste witte puntjes was hetgeen betekende dat de volken het sein op bouwdrift hadden gezet. Die ervaring kon ik delen met een vriend, ook jeugdimker van onze afdeling Buiksloot. 'Mijn volken hebben al witte puntjes' schalde het dan over de tuinen en een tijdje later: 'Kom gauw, er komt een zwerm af' Mijn mentor hoorde het allemaal glimlachend aan.

Natuurlijk wist hij dat het voor de bijen minder goed was die bijna wekelijkse controles. Maar hij wist ook dat dit voor een beginnend imker de enige manier was (en nog is) om ervaring op te doen. Wat een praktische wijsheid bezat die man, imker in hart en nieren. Het slingeren van honing betekende veel voor hem, het vormde een welkome aanvulling op een smalle beurs. Maar het stond nooit centraal. De meer ervaren imkers herkennen het bovenstaande wellicht. Wat een praatje over onze bijen al niet los maakt. Logisch is het wel, want omdat de bijen van nu gelijk

zijn aan de bijen van toen, komen voor de imker van nu de momenten van toen bij de bijen weer tot leven. Misschien is dat wel een van die onzichtbare banden die ons met de bijen verbindt. Wie zal het zeggen.

Wat nu wel eens overheerst zijn grootse verhalen over supervolken met vele bakken vol honing, zeer gerenommeerde koninginnen, een paar honderdduizend bijen enz. Het bestaat allemaal en misschien wordt het in de toekomst ooit uw deel. De eerste jaren moet de beginner echter ervaring opdoen en dan ontcom je er niet aan om een werkplan op te stellen. Leuk werk voor de wintermaanden. Hoe het plan er ook uitziet, op de een of andere manier wordt het volk tussen voorjaars- en zomerdracht gesplitst in een moerloos en moergoed deel. In de loop der tijden zijn een flink aantal methoden favoriet geweest. Van omhangen of demareren tot methoden met als uitgangspunt het maken van een vlieger of veger. Die boden talrijke mogelijkheden, ik noem slechts het separeren, de methode Snelgrove en de Aalster methode. Alle kenden zij een glorieperiode en bewezen hun waarde. Elke imker hoort ze te kennen. U kunt ze in de imkersencyclopedie terugvinden. Door nieuwe inzichten kwamen ze wat op de achtergrond. Wat je ook met de bijen doet, vergeet nooit dat elke aanpak staat of valt met de bijenweide, het weer van dag tot dag, de kunde van de imker en de soort bijen waarmee wordt gewerkt.

Het succesverhaal van de 'Haagse honing'

'Dat was me het honingjaartje wel, 1993! Met 25 volken in Den Haag en Wassenaar. Een verstedelijkt maar fantastisch drachtgebied met Madurodam op vliegafstand. Van sommige volken 60 kg honing geogst. Twee maal geslingerd. Doe aan koninginnteelt. Boogsnede. Maak kleine afleggers of neem van kleine volken de moeder weg. Na tien dagen alle doppen weghalen. Voer (kweek)doppen in. Soort bijen? Kweek van Buckfast F1. Volken op drie broedkamers en twee honingkamers. Een broedkamer vol met honing is wel zwaar zeg. Gebruik geen koninginneroosters. In jaren geen dode volken gehad. Er is ontzettend veel stuifmeel in het najaar te halen. Fantastisch dat drachtgebied in Den Haag'. Aldus collega Ter Schegget.

Het begin van een beginner, 1993

Mijn volk is goed de winter doorgekomen, in januari en februari al bijenvlucht, maar het duurde nog tot maart voor er fel oranje gekleurd stuifmeel werd binnengebracht. Weliswaar in kleine hoeveelheden, soms waren de stuifmeelklompjes nauwelijks te zien maar toch... er moest broed zijn. Op 11 maart kon ik me niet langer bedwingen. Zonnig weer, geen wind, temperatuur zo'n 14 graden. En er was broed.

Gesloten werksterbroed en veel eitjes. Er was nog voldoende voer. Bij de volgende inspectie op 31 maart waren er zeven ramen broed verdeeld over de boven- en onderbak, wat gesloten darrebroed, nog vijf ramen verzegeld voer, opvallend veel braamraat op de dekplank en dunne honing in de onderbak. Omdat ik de volle honingpotjes al in de kast zag staan heb ik, in overleg, een honingkamer geplaatst met tien vellen kunstraat. Achteraf gezien misschien wat vroeg want het duurde nog een week voordat er gebouwd werd. Hierna ging het snel, veel sneller dan ik had verwacht. Op 13 april heb ik de boven- en onderbak gewisseld en wat raten vervangen door kunstraat. Op 25 april vond ik het hele broednest teruggedrongen; alle uitgelopen cellen vol honing en de kast werd duidelijk zwaarder. Ook verschijnen de eerste speeldopjes. De eerste honing wordt verzegeld en ik heb een tweede honingkamer geplaatst met uitgebouwde raten. Op 3 mei zijn er belegde moerdoppen. Wat nu?? Alle doppen gewoon wegbreken? Dat vond ik niet zo'n goed idee, tenslotte was het volk klaar om te zwermen. Dus heb ik de onderste broedkamer met de koningin naast de kast gezet en ben ik elke avond gaan luisteren of ik tuters of kwakers hoorde. Op 13 mei was het zover, van het tuten was ik niet zeker, maar het kwaken was zelfs op een meter afstand van de kast te horen. Tijdens het doppenbreken hoorde ik de koningin tuten op een van de raten. Op 20 mei zijn er 18 voor 100% verzegelde honingraten en loopt eindelijk de honing uit de slinger. In totaal 22 kg oftewel 49 potten. De inspectie op 4 juni laat zien dat de nieuwe koningin aan de leg is, gesloten werksterbroed!

Arjen Versluis, Benthuizen, imkervereniging Leiden e.o.

Het weer in maart

Het maartweer van de afgelopen vijf jaar uitgezet tegen het landelijk gemiddelde over de periode 1961-1990. In dat tijdvak bedroeg het aantal uren zonneshijn 105, de hoeveelheid neerslag 58 mm en de gemiddelde maximumtemperatuur 8,1°C.

Februari-maanden

Jaar	Zon (uren)	Neerslag(mm)	Max.temp. (°C)
1989	normaal	zeer nat (92)	zeer zacht (11,5)
1990	z.zonnig (145)	normaal	zeer zacht (12,0)
1991	normaal	droog (20)	zeer zacht (12,8)
1992	somber	nat	zeer zacht (10,2)
1993	z.zonnig (180)	zeer droog (11)	zeer zacht (10,4)

Geraadpleegd

Ter Schegget. Haagse honing, De Stertselaar 17(5): 13

Imkervereniging Leiden e.o. (1993)

Versluis, Arjen. Het begin van een beginner, De Stertselaar 17(4): 17 Imkervereniging Leiden e.o. (1993)

